

RUSSEN DOL OP D'ARTAGNAN

● Een televisieploeg van de Russische Nationale Televisie maakte gisteren opnames van het bezoek van het Nederlandse musketierseskadron aan Wolder. „Bij ons is d'Artagnan een held, zeker dankzij de boeken van Alexandre Dumas”, zegt verslaggeefster Nonna Mikelad-

ze. Haar televisiezender bereikt 150 miljoen kijkers. De aanwezigheid van de Franse historica Odile Bordaz in Wolder was feest voor de tv-ploeg. „Russen houden van grote figuren als d'Artagnan. Hij hoort net zo goed bij onze cultuur als de Russische helden.”



Gorbatsjov belooft Camiel Oostwegel eretitel

Michael Gorbatsjov was verrukt toen hij onlangs in de buurt was van de plek waar zijn grote held d'Artagnan is gesneuveld. „Als u zijn graf vindt, bezorg ik u de hoogste muskietierstitel”, zei hij tegen de Nederlandse muskietierschef Camiel Oostwegel. „Die heb ik in dit land al”, antwoordde deze. Waarop Gorbatsjov: „Wel, eh, dan krijgt u een eretitel van Rusland!”

d'Artagnan, waar ligt gij?

Het graf van de Franse muskietier d'Artagnan wordt misschien nooit gevonden. Maar dat maakt drie eeuwen zoeken naar zijn graf er niet minder spannend op. In of bij de kerk van Wolder, daar moet hij ergens liggen, weten zijn fans. Een pelgrimage.

door Wim Doesborgh

Een beetje fantasie moet je natuurlijk wel hebben in het Maastrichtse kerkdorp Wolder. Hier bij tuincentrum Erica, waar jongelui vrolijk met kerstbomen sjouwen, moet zo ongeveer de koninklijke tent van Lodewijk XIV hebben gestaan tijdens het Franse beleg van Maastricht in 1673. Hier moeten de dappere soldaten met gevaar voor eigen leven het lichaam van de belangrijkste muskietier d'Artagnan, naar hun koning hebben teruggebracht.

Het was immers flink raak, die nacht van 24 juni, toen tijdens hevige gevechten honderden Fransen het leven lieten. Er is een lijst uit die tijd, waarop de belangrijkste doden van die dag aan Franse kant zijn opgetekend. Deze *Lyste van doede en gequetste officieren in het attacqueren alleen des Nachts tusschen den 24. en 25. juni 1673* telt bijna tweehonderd officieren, waarvan liefst zestig muskietiers, zeg maar: de elitestrijders (van gewone soldaten werd geen lijst gemaakt). Op de lijst herkennen we ook *Dartagnan*, zoals de naam van de edelman toen werd geschreven, „en de vraag is dus waar hij precies is begraven. Want belangrijke strijders in de oorlog kregen van de Fransen altijd een graf in een naburige kerk. We hebben zo'n lijst bijvoorbeeld van de officieren die in de kerk van Heer zijn begraven. Helaas ontbreekt die van Wolder”, vertelt historicus Dirk Jansen. Hij leidt deze zondagochtend de leden van het Nederlands Eskadron van de Compagnie des Mousquetaires d'Armagnac langs alle d'Artagnan-plekken in Wolder en Maastricht. De groepsleden zijn makkelijk herkenbaar aan een grote blauwe sjerp - en soms aan méér, zoals de Lieutenant Aide de Camp Jean-Pierre Gielen van het Belgische eskadron laat zien: fraaie mantel, sjerp én versierselen geven de ceremonie glans. Sinds dit weekeinde heeft het gezelschap een nieuwe muskietier: Pieter van der Aart, pastoor van de Petrus en Pauluskerk van Wolder. Want het is dáár dat d'Artagnan waarschijnlijk moet zijn begraven. „In een kerk die toen in protestantse handen was, maar door Lodewijk XIV aan de katholieken werd teruggeven”, zegt Van der Aart. Het is



Lieutenant Dirk Jansen (links) leidt het muskietiersgezelschap rond bij de kerk

in Wolder.

foto Harry Heuts

schap een nieuwe muskietier: Pieter van der Aart, pastoor van de Petrus en Pauluskerk van Wolder. Want het is dáár dat d'Artagnan waarschijnlijk moet zijn begraven. „In een kerk die toen in protestantse handen was, maar door Lodewijk XIV aan de katholieken werd teruggeven”, zegt Van der Aart. Het is

ook in zijn kerk, dat de Franse historica Odile Bordaz, schrijfster van een gezaghebbende d'Artagnan-biografie, ooit nog eens het graf van de muskietier hoopt te vinden. Ze is te gast bij het Nederlands eskadron en maakt voor de zoveelste keer in haar leven de tocht naar Wolder - een bedevaartplaats voor

een ware d'Artagnan-adept als zij. Na de mis die Van der Aart in de kerk heeft gelezen, waarin de zielenherder de deugden van de dappere muskietier ten voorbeeld stelt aan de jeugd van tegenwoordig, is de Française ontroerd. „Weet u dat dit de eerste mis voor d'Artagnan in deze kerk is sinds zijn begrafenis-

mis? Na 335 jaar! Fantastisch toch?” Al weet ook Madame Bordaz dat de huidige kerk van Wolder pas tegen het einde van de negentiende eeuw werd gebouwd ter vervanging van de oudere Markuskerk. Het is dié kerk waar de muskietier mogelijk zijn laatste rustplaats kreeg. Er zijn bij de sloop van de

Markuskerk de nodige beenderen verwijderd. „Maar waarheen? De vraag is dus of je d'Artagnan ooit nog vindt”, zegt Jansen. Het mag de pret voor de moderne muskietiers niet drukken. Voor hen is het idee dat d'Artagnan hier zou rusten belangrijker dan de kans dat hij ooit wordt gevonden.



De oude Markuskerk waarin d'Artagnan zou zijn begraven. foto uit 19e eeuw